

تحلیل بازار جهانی گندم

مقدمه

گندم گیاهی است که به طور گسترده در سراسر جهان به ویژه در آب و هوای معتدل رشد می کند، با این حال، برخی از انواع مختلف آن می توانند با درجه حرارت بسیار و میزان بارندگی متفاوت مقابله کنند. تعدادی از انواع گندم وجود دارد که هر کدام به طور طبیعی مناسب محصولات مختلف هستند، اگرچه فن آوری های مدرن آسیاب و پخت تفاوت های موجود را از بین می برد.

بسیاری از کشورها تقاضای معینی برای آسیاب گندم درجه یک (پروتئین بالا) یا دوروم (نوع سختی که برای تهیه ماکارونی استفاده می شود) دارند. تولید هر یک از این انواع و شرایط کشت بومی آن، متغیر است و قیمت های بازار گاهی اوقات به طور قابل توجهی در گندم نان با کیفیت های مختلف متفاوت است. برخی از انواع کم پروتئین گندم به طور خاص برای دام پرورش داده می شوند و شرایط آب و هوای نامناسب می تواند بر کیفیت هر نوع گندم اثر گذاری کند.

مصرف و تجارت

در سطح جهانی، مصرف سرانه جهت غذا در حال کاهش است، اما افزایش مصرف انسان در بسیاری از کشورهای در حال توسعه در برخی موارد به دلیل یارانه های دولتی، به ویژه در شمال آفریقا، مشاهده می شود. در هند و بنگلادش مقدار زیادی گندم و برنج از طریق سیستم های توزیع عمومی یارانه ای تأمین می شود. رشد جمعیت و افزایش فروش غذاهای راحت مبتنی بر آرد، مصرف جهانی گندم را تشکیل می دهد. چین در حال حاضر چهارمین مصرف کننده بزرگ گندم در جهان است. در جدول زیر مهم ترین وارد کنندگان گندم را مشاهده می نمایید.¹

1. Indonesia: 10.3 million tons (6.3% of globally imported wheat)
2. Turkey: 9.7 million tons (5.9%)
3. Egypt: 9.6 million tons (5.8%)
4. China: 8.2 million tons (4.9%)
5. Algeria: 7 million tons (4.3%)
6. Brazil: 6.16 million tons (3.7%)
7. Philippines: 6.14 million tons (3.7%)
8. Bangladesh: 6 million tons (3.6%)
9. Morocco: 5.5 million tons (3.4%)
10. Japan: 5.4 million tons (3.3%)

رشد مصرف تا حد زیادی در کشورهای در حال توسعه جنوب آسیا، خاورمیانه، آمریکای لاتین و شمال آفریقا قابل مشاهده است و مصرف در اقتصادهای پیشرفته کم و بیش بدون تغییر است و در اروپا مقادیر زیادی گندم برای خوراک دام استفاده می شود.

در سال های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۲ به دلیل عدم وجود ذرت و افزایش قیمت ها، مصرف از ذرت به گندم با کیفیت پایین تر تغییر یافت. گندم همچنین برای مصارف صنعتی، عمدتاً برای تهیه نشاسته، استفاده می شود. یکی از استفاده های نوظهور از گندم، به ویژه در اتحادیه اروپا، در تولید اتانول است. پس از افزایش قیمت در سال های ۲۰۱۱، رشد تولید اتانول بر پایه گندم در اتحادیه اروپا در آن سال ها متوقف شد. با این حال، با فرض افزایش تقاضای اتانول اتحادیه اروپا و افزایش قیمت نفت خام، تقاضای مربوط به اتانول باید به رشد خود ادامه دهد. در حال حاضر، حدود ۱ تا ۲ درصد از تولید جهانی گندم برای تولید اتانول، عمدتاً در اتحادیه اروپا استفاده می شود.

کشورهای مهم تجارت گندم

تجارت جهانی گندم تنها ۲۰ درصد از کل تولید را به خود اختصاص داده است. بازار گندم برخلاف بازارهای جو، ذرت یا سویا، از نظر جغرافیایی گسترده است. کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا که نان غذای اصلی آنهاست، بازیگران مهمی در تجارت گندم هستند و مقادیر قابل توجهی را به ویژه از صادرکنندگان دریای سیاه مانند روسیه، اوکراین و قزاقستان وارد می کنند.

مصر معمولاً کشور بزرگ واردکننده گندم است. اگرچه تلاش برای افزایش تولید داخلی در حال انجام است، اما هنوز از تقاضا کاسته نشده، به این دلیل که با هزینه های سنگین نان یارانه ای تأمین می شود. مصرف سرانه گندم در بالاترین میزان در جهان قرار دارد و رو به افزایش است، زیرا اکثر گندم های وارداتی در تولید نان به صورت یارانه ای استفاده می شود.

برای مثال با مصرف بالا و تولید محدود، الجزایر به شدت به واردات گندم وابسته است و واردات ترکیه نیز می تواند قابل توجه باشد. هند یک خریدار گاه به گاه بسته به وضعیت عرضه داخلی و سهم گندم در سبد غذایی کشورش است. پاکستان به طور معمول به خود کفایی نزدیک است اما مجبور است گهگاه به واردات متوسل شود.

در بنگلادش، مصرف گندم به شدت در حال افزایش است، این امر به واسطه فروش گندم دولتی در بازار آزاد است، چراکه دولت گندم را با یارانه قابل توجه به افراد کم درآمد ارائه می دهد. تولید داخلی به آرامی در حال افزایش است و واردات آن کشور نیز قابل توجه است.

اندونزی یکی از واردکنندگان اصلی است زیرا گندم تولید نمی کند و تقاضا برای رشته فرنگی و محصولات نانوائی همراه با رشد اقتصادی کشورش در حال افزایش است.

اتحادیه اروپا صادرکننده گندم پیشرو و بزرگی است اما فاقد گندم با پروتئین بالا موردنیاز در صنعت پخت و همچنین گندم سخت با کیفیت بالا است. مجموع واردات این نوع از گندم معمولاً بین ۳ تا ۴ میلیون تن در سال است.

قیمت‌های داخلی بالا اتحادیه اروپا را به یک بازار جذاب برای گندم با کیفیت متوسط و خوراک تولیدشده در منطقه دریای سیاه تبدیل می‌کند، اگرچه این محموله‌ها محدودیت وارداتی دارند.

با توجه به تقاضای زیاد، نوسانات تولید و عدم قطعیت در مورد میزان دقیق ذخایر، چین می‌تواند تأثیر عمده‌ای بر بازارهای جهانی گندم داشته باشد، اما این نکته را نباید فراموش کرد که این کشور واردکننده دائمی نمی‌باشد. در حال حاضر مقادیری گندم سالانه برای استفاده در ترکیب با غلات دیگر وارد می‌شود.

ایالات متحده همیشه جزء بزرگ‌ترین صادرکنندگان گندم است. این کشور تأمین‌کننده بازار است و قیمت‌های شفاف صادرات آن (که به طور نزدیک باقیمت‌های بازارهای آتی آمریکا مرتبط است) شاخصی است که سایر صادرکنندگان با آن رقابت می‌کنند. اگرچه آمریکا از سال ۱۹۹۵ به صادرات گندم خود یارانه نداده است، اما رقبا ادعا می‌کنند که یارانه تولید و استفاده از اعتبارات صادراتی و همچنین برخی جنبه‌های برنامه بزرگ کمک‌های غذایی آمریکایی، نشان‌دهنده رقابت ناعادلانه در بازار صادرات گندم است. این موضوع همچنان در مذاکرات بخش کشاورزی سازمان تجارت جهانی موردبحث است. جدول زیر را ببینید.

◆	WHEAT EXPORTER	◆	TONS	◆	2019-20	◆	2016-20	◆
1	Russia		37,267,013		+17%		+47.1%	
2	United States		26,131,617		-3.5%		+8.8%	
3	Canada		26,110,777		+14.3%		+32.7%	
4	France		19,766,981		-1%		+7.6%	
5	Ukraine		18,059,777		-9.8%		+0.8%	
6	Argentina		10,642,145		-5.8%		+3.7%	
7	Australia		10,483,736		+8.3%		-35.2%	
8	Germany		9,225,562		+65.8%		-9.2%	
9	Kazakhstan		5,198,944		-3.3%		+16.9%	
10	Poland		4,689,131		+125.5%		+8.1%	

گندم کاران در آرژانتین و استرالیا با وجود بازارهای داخلی کوچک و بدون یارانه تولید و یا صادرات، بسیار بیشتر از همتایان خود در نیمکره شمالی به تجارت وابسته هستند. باین حال، این کشاورزان می توانند به تولید محصولات دیگر نظیر دانه های روغنی در آرژانتین و پشم یا گوشت در استرالیا روی آورند، بنابراین مقدار به قیمت های جهانی و همچنین آب و هوا در میزان تولید تعیین کننده است.

دولت آرژانتین تلاش می کند با اعمال مالیات بر صادرات و محدودیت های زمانی در سال برای صادرات گندم، بازار را کنترل کند.

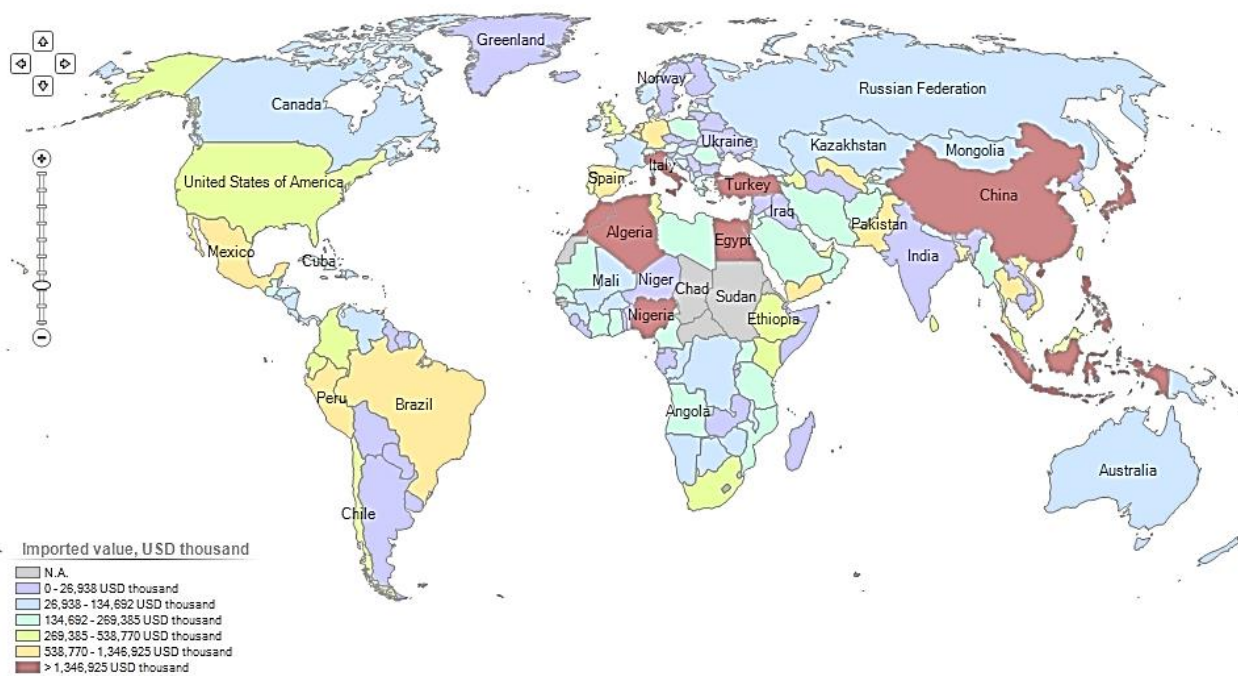
پنج صادرکننده اصلی سستی (آرژانتین، استرالیا، کانادا، اتحادیه اروپا و ایالات متحده) بیش از ۹۰ درصد صادرات جهان را در اوایل دهه ۱۹۹۰ تشکیل می دادند، اما این میزان به دلیل افزایش فروش توسط اوکراین، روسیه و قزاقستان به سختی به دوسوم صادرات جهانی در سال های اخیر می رسد.

در نقشه زیر به صورت جامع بازیگران اصلی واردات و صادرات گندم جهانی نمایش داده شده است.

نقشه واردات گندم جهانی

List of importing countries for the selected product in 2020

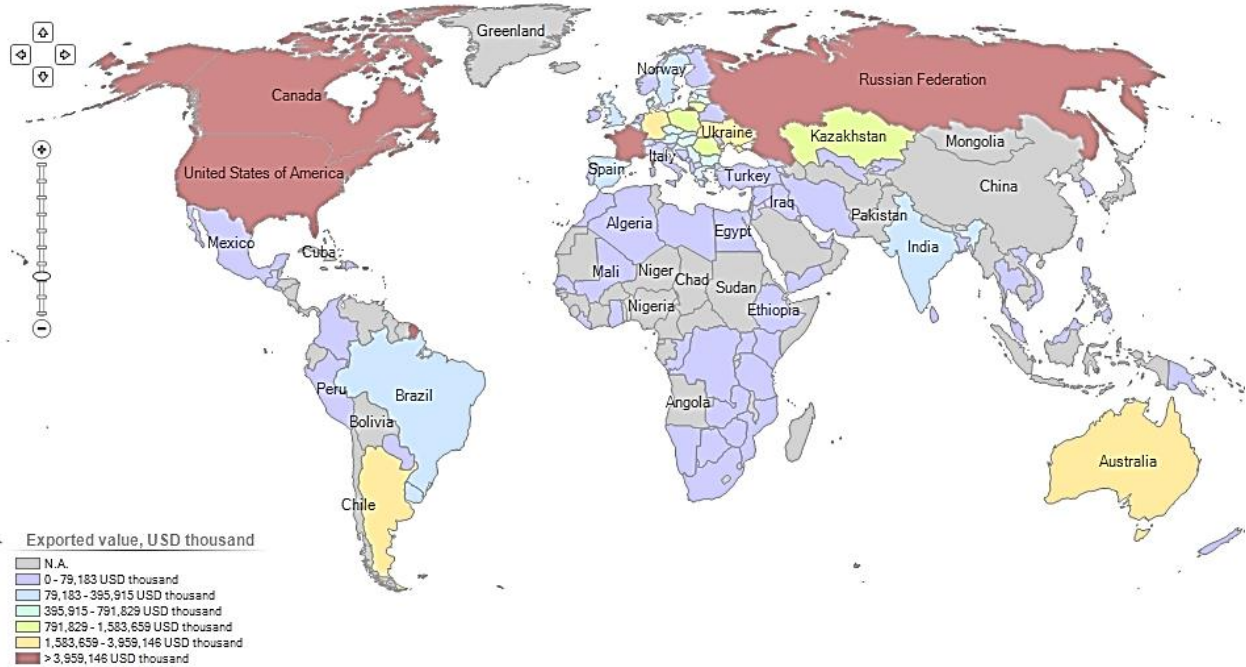
Product : 1001 Wheat and meslin

نقشه صادرات گندم جهانی

List of exporting countries for the selected product in 2020

Product : 1001 Wheat and meslin

تولید و ذخیره گندم

همانند همه کالاهای کشاورزی، عرضه گندم به شرایط آب و هوایی بستگی دارد، اگرچه سرمایه‌گذاری در این بخش مانند کود، سموم دفع آفات، آبیاری و انبارگردانی خوب نیز می‌تواند مؤثر باشد.

تنوع زیادی در عملکرد جهانی وجود دارد، به‌عنوان مثال، انگلستان به‌طور متوسط ۸٫۴ تن در هکتار در مقابل حدود ۲ تن در هکتار در مناطقی از روسیه یا شمال آفریقا تولید می‌کند. به‌طور کلی، گندم‌های سخت با پروتئین بالاتر که در فصل کوتاه تابستان در شرایط نسبتاً خشک رشد می‌کنند، عملکرد کمتری نسبت به انواع دیگر دارند، درحالی‌که گونه‌هایی که برای خوراک دام پرورش داده می‌شوند، عملکرد بیشتری در تولید نسبت به سطح زیر کشت دارند.

برداشت جهانی گندم در سال ۲۰۱۲ ۶۵۰ میلیون تن تخمین زده شد، ۴۴ میلیون تن کمتر از رکورد سال قبل و به‌طور نسبی زیر میانگین پنج‌ساله بود. اتحادیه اروپا بزرگ‌ترین تولیدکننده گندم در جهان با محصول ۱۳۷ میلیون تن در سال ۲۰۱۱ است که تقریباً یک‌سوم آن در فرانسه کشت می‌شود. آلمان، انگلستان، لهستان، رومانی، ایتالیا و اسپانیا از دیگر تولیدکنندگان بزرگ گندم در اتحادیه اروپا هستند. اتحادیه اروپا اغلب بیش از نیاز خود گندم تولید می‌کند، ولی گندم همچنان در بین کشاورزان محبوب است، چراکه رشد آن آسان است، عملکرد خوبی دارد و به‌راحتی در بازار عرضه می‌شود. اتحادیه اروپا

به‌طور فعال از کشاورزی گندم حمایت می‌کند و در گذشته اقدامات حمایتی برای جلوگیری از واردات ارزان قیمت انجام داده است.

میزان برداشت در هند متغیر است و گاهی اوقات به یک واردکننده خالص تبدیل می‌شود، اما سومین تولیدکننده بزرگ جهان است. تولید به شدت افزایش یافته است، از ۶۹ میلیون تن در سال ۲۰۰۶ به نزدیک به ۸۷ میلیون تن در سال ۲۰۱۱، به دلیل افزایش سطح و عملکرد بهتر و همچنین قیمت‌های حمایتی جذاب دولت. با این حال، محدودیت‌های ظرفیت ذخیره‌سازی گندم همچنان یک مشکل عمده است.

ایالات متحده انواع و اقسام گندم‌ها را تولید می‌کند که هر یک از آن‌ها صادر شده و همچنین در داخل مصرف می‌شود. کاشت گندم به‌طور کلی در دو دهه گذشته به دلیل رقابت سایر محصولات به‌ویژه ذرت و سویا، کاهش حمایت دولت به‌ویژه برنامه حفاظت و افزایش رقابت در بازارهای صادراتی کاهش یافته است.

در روسیه خشک‌سالی و سرمازدگی بر تولید گندم تأثیر می‌گذارد. تا حدی این امر با افزایش کاشت بهاره جبران می‌شود، اگرچه کشاورزان اغلب ترجیح می‌دهند جو را به جای گندم بهاره به دلیل قابلیت اطمینان بیشتر بکارند. با این وجود، این کشور نقش مهمی در تجارت گندم ایفا می‌کند.

شرایط در اوکراین نیز مشابه است، جایی که میزان برداشت بسته به شرایط آب‌وهوا می‌تواند به شدت کاهش یابد. دولت به‌طور مستقیم از کشاورزان حمایت می‌کند و در بازارها مداخله می‌کند تا ذخایر گندم را برای مصارف داخلی حفظ کند. قزاقستان با آب و هوایی مشابه کانادا، تولیدکننده گندم با پروتئین بالا است.

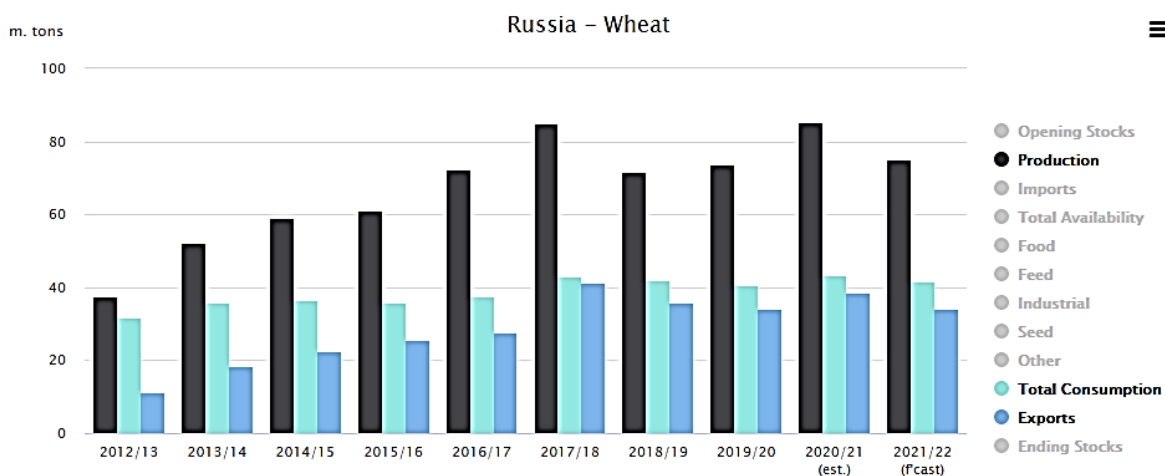
ذخایر جهانی گندم در پایان سال زراعی هر کشور اندازه‌گیری می‌شود و بنابراین به تاریخ خاصی مربوط نمی‌شود. این میزان از بیش از ۲۰۰ میلیون تن در سال ۲۰۰۱ به ۱۱۵ میلیون تن در پایان سال ۲۰۰۷ کاهش یافت و این عامل اصلی افزایش قیمت در آن سال بود.

بازار عملکرد خود را نشان داد، زیرا افزایش قیمت‌ها باعث تحریک تولید شد و در پی آن، میزان تولید جهان تا پایان سال ۲۰۱۱ به ۱۹۹ میلیون تن رسید.

بهبود حمل‌ونقل و عرضه بیشتر از کشورهای صادرکننده جدیدتر، مانند روسیه، به این معنی است که اقتصاد جهانی گندم می‌تواند با میزان ذخایر و سیلوهای بسیار کوچک‌تر بدون مشکل کار کند. با این حال، تغییرات شدید ناشی از آب‌وهوا در عرضه منجر به افزایش نوسانات بازار و قیمت شده است.

سیاست امنیت غذایی هند از دولت می‌خواهد که ذخایر قابل توجهی از گندم را حفظ کند. چین همچنین ذخایر بزرگی را در اختیار دارد، اما تعداد کمی از کشورهای واردکننده گندم دارای ذخایر بیشتری نسبت به مقدار مورد نیاز برای حفظ تداوم عرضه با فرض واردات بی‌وقفه (به‌طور معمول حدود شش هفته) هستند.

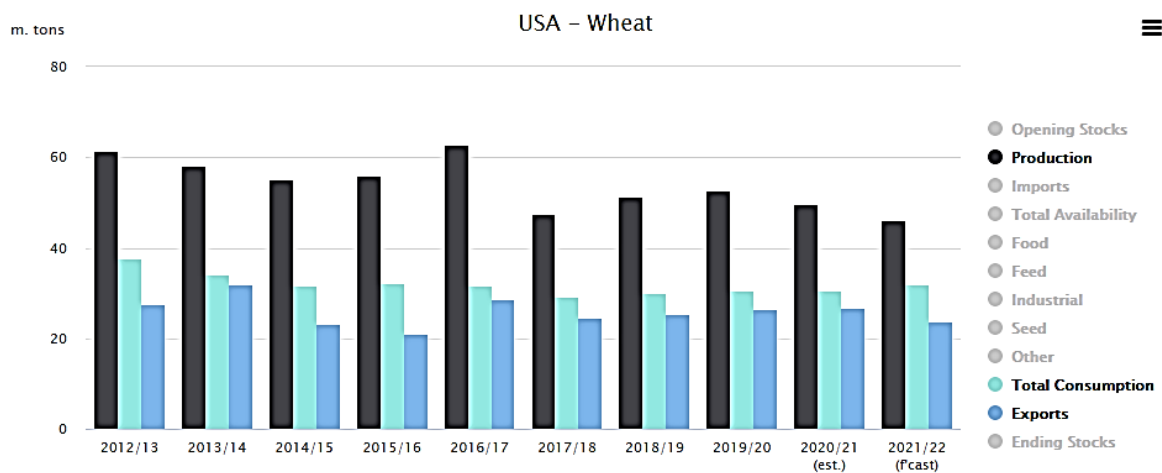
نمدار عملکرد کشورهای اصلی واردکننده و صادرکننده گندم در تولید و مصرف:^۳ روسیه: اولین صادرکننده

آمریکا: دومین صادرکننده

as at: GMR 525 - 23/09/2021

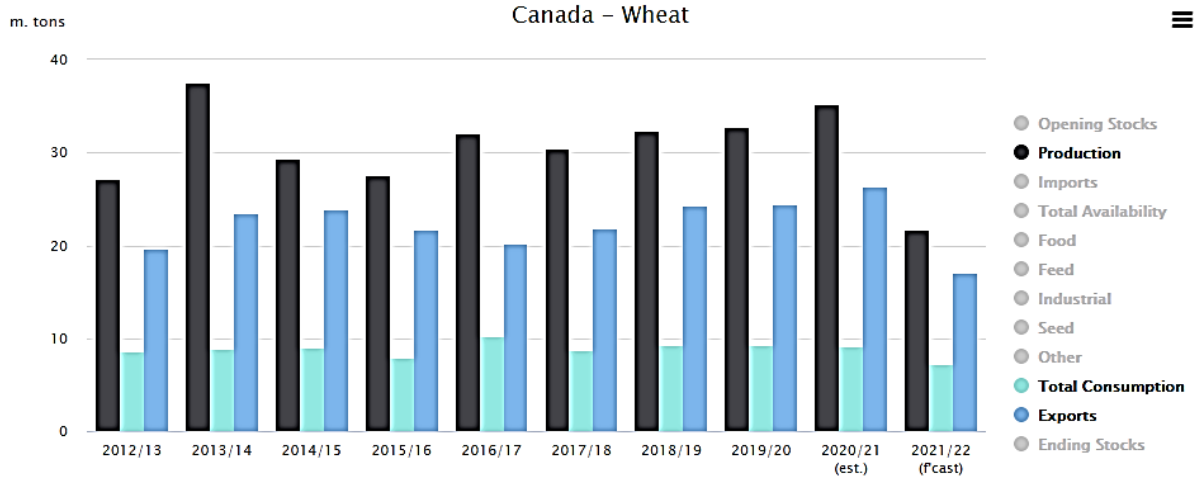
Wheat USA

کانادا: سومین صادر کننده

as at: GMR 525 - 23/09/2021

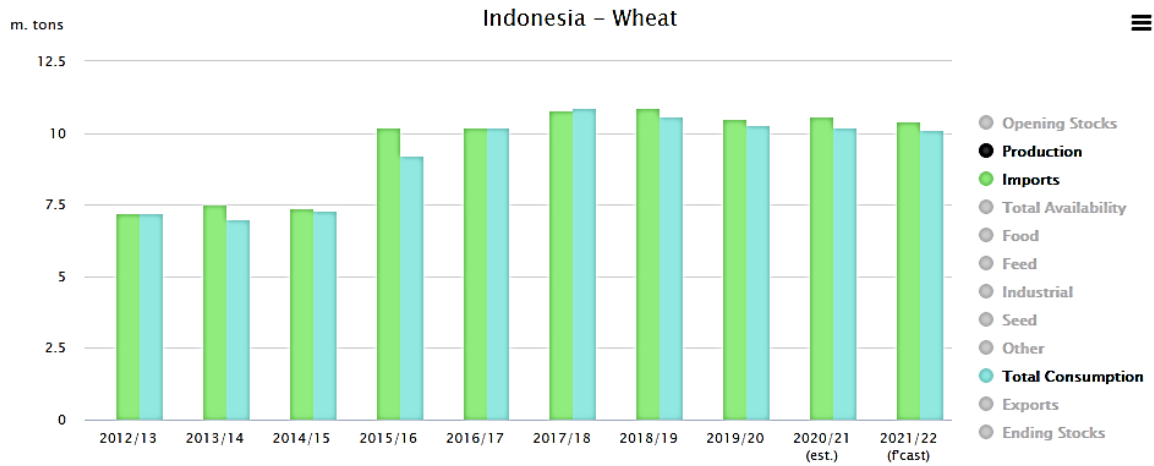
Wheat Canada

اندونزی: اولین وارد کننده

as at: GMR 525 - 23/09/2021

Wheat Indonesia

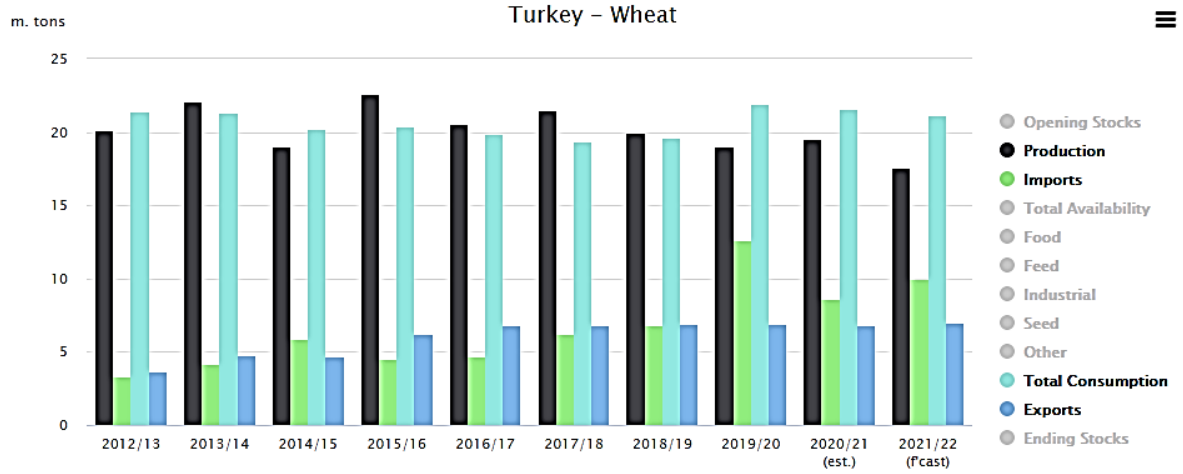

ترکیه: دومین واردکننده

as at: GMR 525 - 23/07/2021

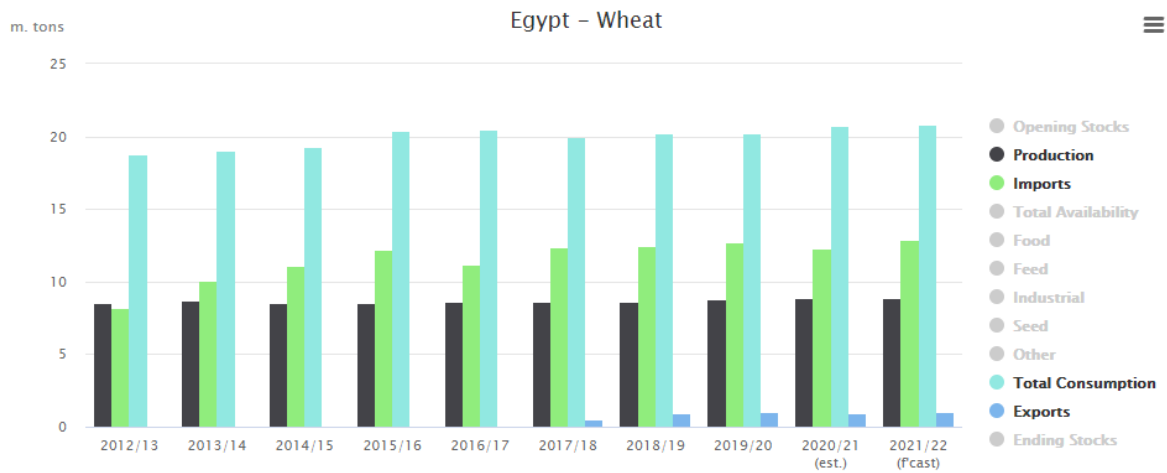
Wheat Turkey

مصر: سومین واردکننده

as at: GMR 525 - 23/09/2021

Wheat Egypt

بازار گندم

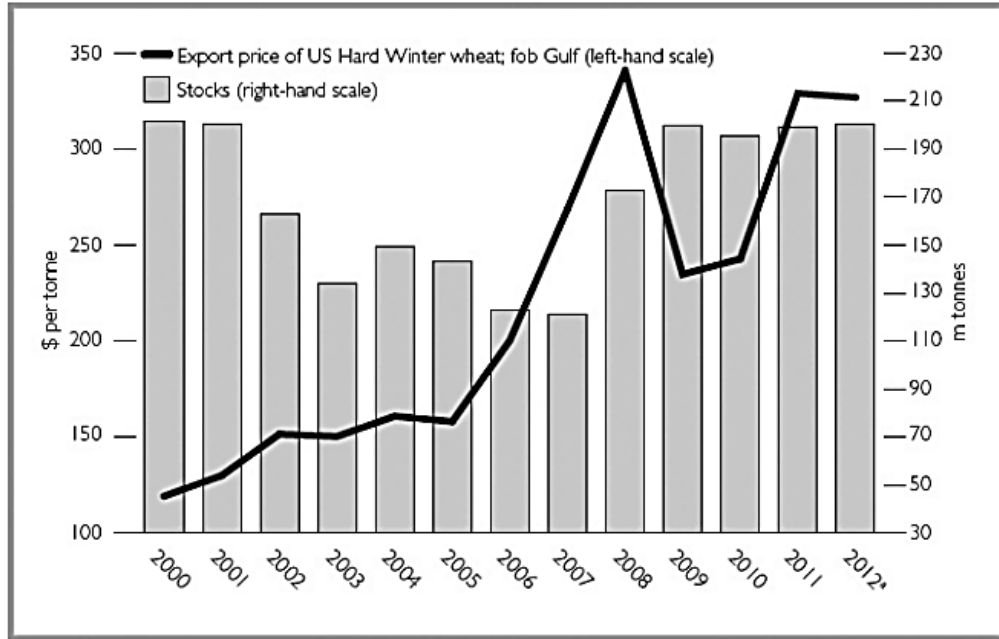
قیمت صادراتی گندم شماره ۲ ایالات متحده (HRW) زمستان قرمز سخت (پروتئین معمولی) معمولاً به عنوان نماینده بازار در نظر گرفته می شود؛ زیرا گندم همیشه در دسترس است و به طور گسترده مورد معامله قرار می گیرد. گندم دوروم (برای ماکارونی) و با پروتئین زیاد گران تر است، در حالی که انواع نرم آن برای تهیه بیسکویت ارزان تر است. قیمت گندم های علوفه معمولاً با جو خوراکی و ذرت مطابقت دارد. گندم در هیئت تجاری شیکاگو و بورس های لندن و همچنین در بسیاری از مبادلات ملی و منطقه ای معامله می شود. اگر محصولات داخلی ضعیف باشند یا قیمت های بین المللی بالا باشد، گندم به عنوان غذای اصلی در بسیاری از کشورها می تواند مشمول محدودیت های صادراتی شود.

روندهای قیمت

در اوایل دهه ۲۰۰۰ تقاضای ضعیف واردات و فروش زیاد از منطقه دریای سیاه قیمت ها را در حدود ۱۵۰ دلار در هر تن (بر اساس شاخص گندم HRW ایالات متحده، فوب خلیج) نگه داشت، پس از اواسط سال ۲۰۰۵، روند قوی تری ایجاد شد و با کاهش عرضه گندم در سال های ۲۰۰۶-۲۰۰۸، افزایش قیمت سریع تر شد. دولت ها در برخی از کشورهای صادرکننده (از جمله اوکراین، روسیه و آرژانتین) شروع به محدود کردن صادرات کردند که این امر کمبود جهانی گندم را تشدید کرد. گذشته از بازار فیزیکی، بازارهای آتی گندم (همراه با سایر کالاها) به عنوان جایگزینی برای بازارهای ضعیف اوراق قرضه و حقوق صاحبان سهام توجهات را به خود جلب کردند. قیمت گندم در سه ماهه اول سال ۲۰۰۸ به اوج خود رسید و به طور متوسط بیش از ۴۵۰ دلار در تن در ماه مارس ثبت شد. کاهش بعدی بسیار چشمگیر بود، قیمت ها در مارس ۲۰۰۹ به طور میانگین فقط ۲۴۳ دلار در هر تن بود، ۴۶ درصد کاهش سالانه و ۱۹۱ دلار در تن در سه ماهه دوم ۲۰۱۰ بود. کاهش تولیدات نیمکره شمالی و بهبود تولید استرالیا تا حدی ناشی از سقوط همراه با افزایش بعدی آن در سهام جهانی بود. به طور متوسط سالانه، قیمت ها در سال ۲۰۰۹، ۳۱ درصد کاهش یافت و در سال ۲۰۱۰ فقط کمی بهبود یافت. قبل از حرکت بزرگ در سال ۲۰۱۱ که آن به دلیل کمبود و قیمت بالا ذرت و جایگزینی گندم بود. متوسط قیمت گندم در سال ۲۰۱۲ نسبت به سال ۲۰۱۱ تقریباً بدون تغییر بوده است، قیمت ها در نیمه اول سال ۲۰۱۲ کاهش یافت، سپس شرایط نامساعد آب و هوا در تعدادی از تأمین کنندگان اصلی منجر به افزایش شدید قیمت ها در نیمه دوم شد.

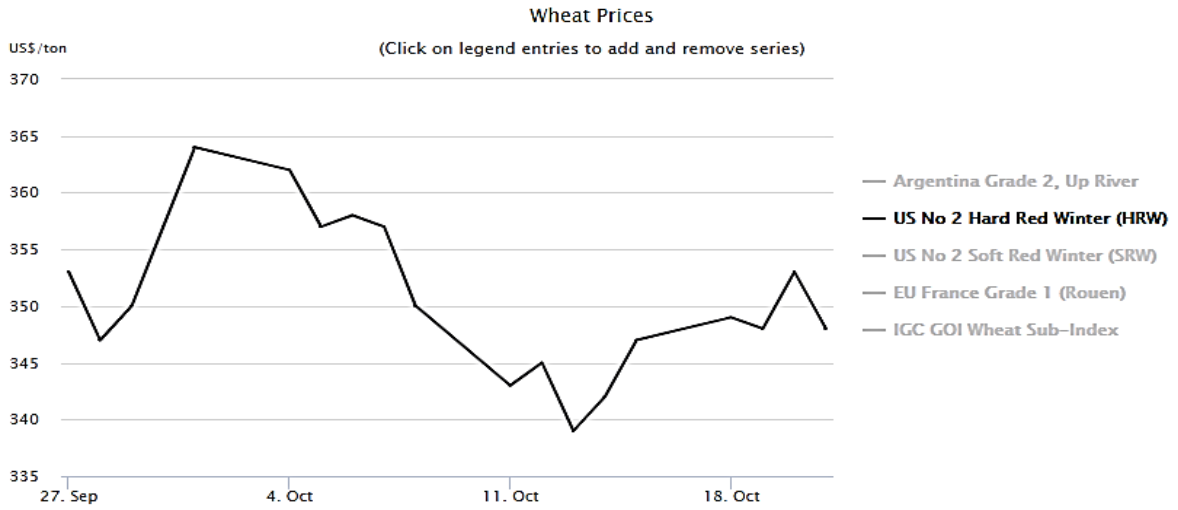
FIG 4.14 Wheat stocks and prices

Source: International Grains Council

a EIU estimates.

هم اکنون شرایط قیمتی گندم بر اساس گزارش های بین المللی به صورت زیر است:^۴

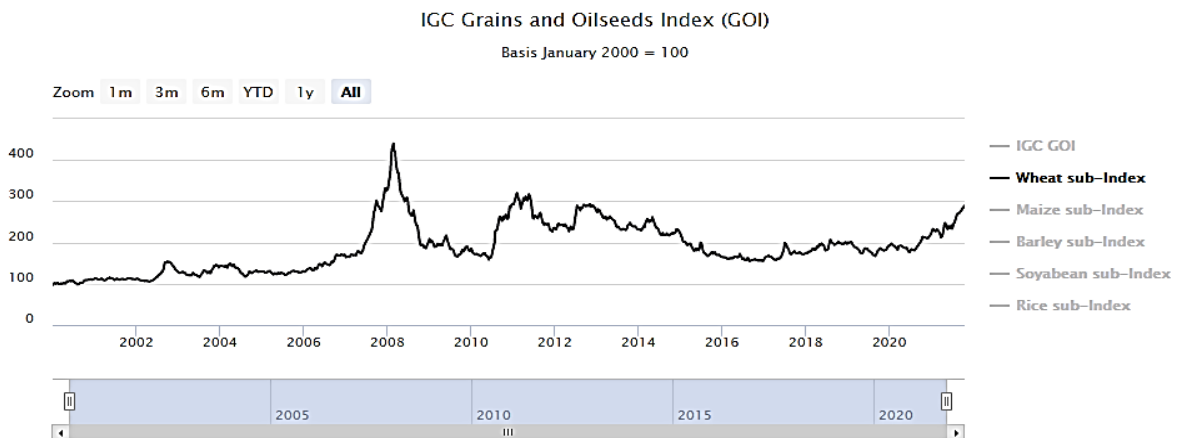

	21 Oct	Daily \$ Change	Annual Change	52 Week Low	52 Week High
Argentina Grade 2, Up River	\$296	-	16 %	\$251	\$308
EU France Grade 1 (Rouen)	\$327	-2	28 %	\$240	\$329
US No 2 Hard Red Winter (HRW)	\$348	-5	23 %	\$256	\$364
US No 2 Soft Red Winter (SRW)	\$322	-3	15 %	\$247	\$330
Wheat sub-Index	289	-2	34 %	208	291

These export prices are indicative, for nearest available shipment and are based on both official and trade sources. While every attempt is made to interpret information accurately, full reliability is not guaranteed. No part of this data may be reproduced without permission from, and attribution to, the International Grains Council.

نرخ بلندمدت قیمت جهانی گندم:

[Download data](#)

<https://www.igc.int/en/markets/marketinfo-goi.aspx>

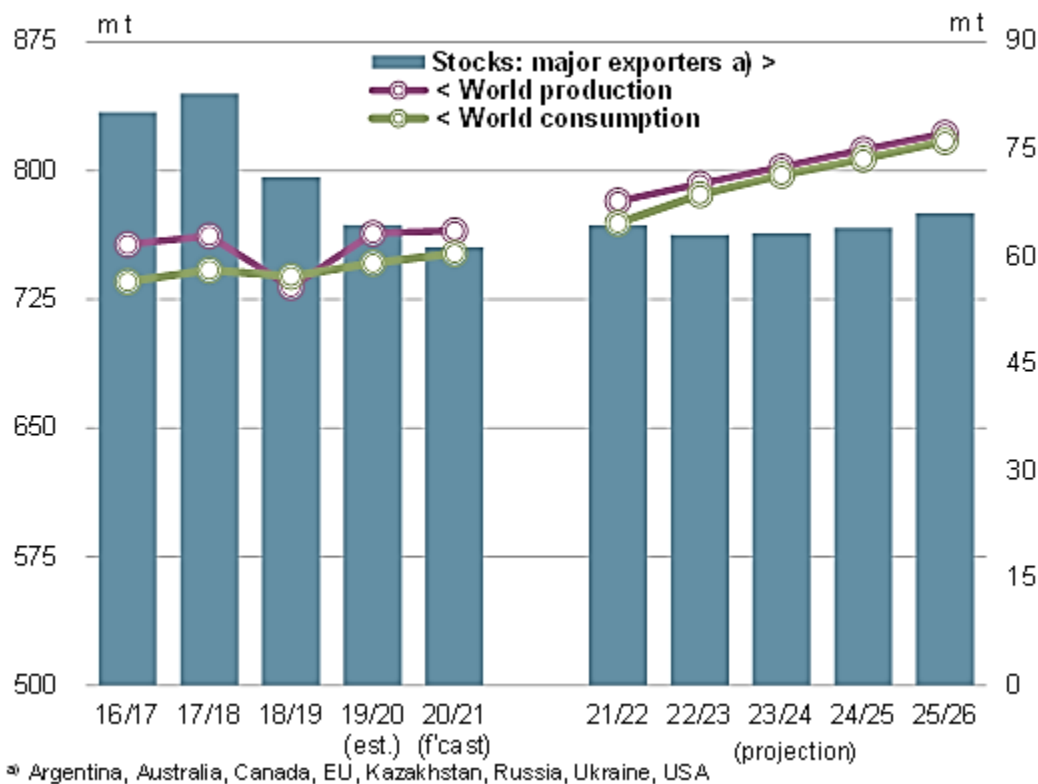
پیش‌بینی آینده بازار جهانی گندم

مازاد تولید زیاد این امکان را به روسیه می‌دهد تا حضور چشمگیری در بازار صادرات جهان داشته باشد و زمینه‌های قابل توجهی برای بهبود بهره‌وری در بخش‌هایی از کشورهای مشترک‌المنافع وجود دارد. بحث در مورد انواع ترا ریخته همچنان ادامه خواهد داشت، به‌ویژه وقتی قیمت‌ها بالا باشد.

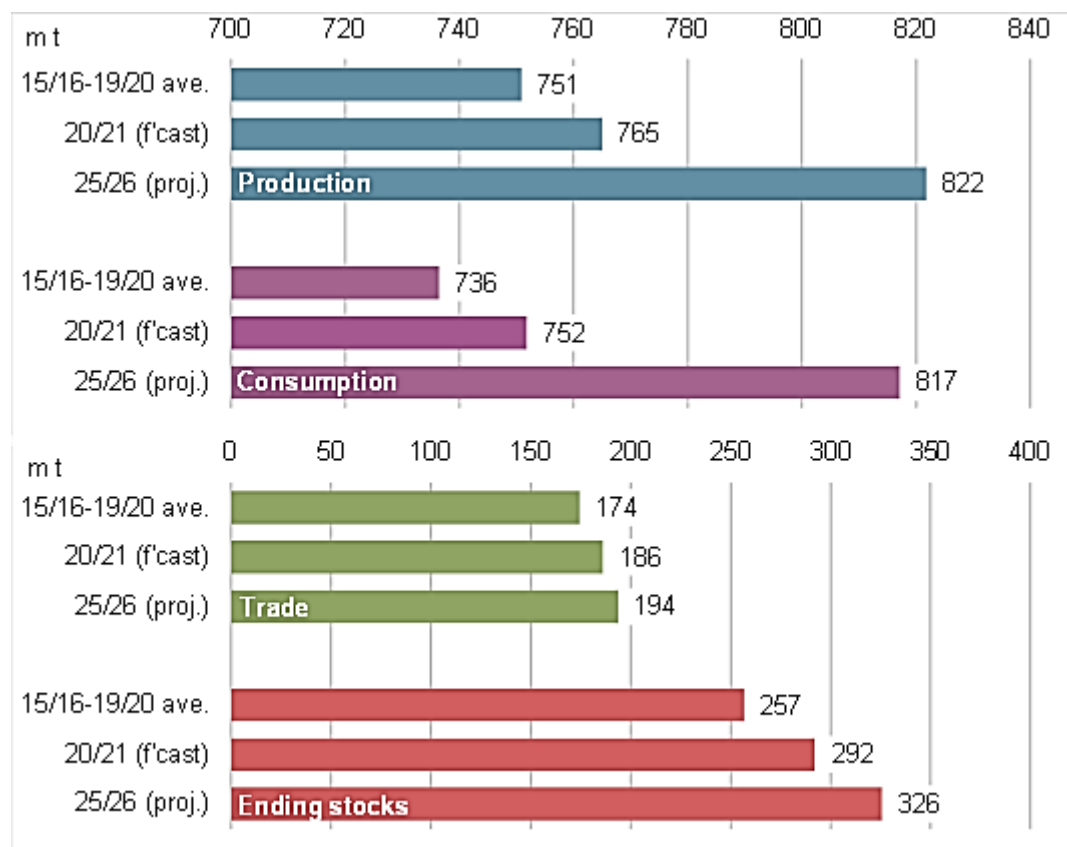
با این حال، بیزاری از انواع ترا ریخته به احتمال زیاد همچنان قوی است و تلاش‌های بیشتر برای بهبود در دسترس بودن محصولات غیر ترا ریخته و اصلاح‌شده بیشتر محتمل است.

کمیاب آب رشد تولید گندم، به‌ویژه در چین و دیگر کشورهای در حال توسعه و شهرنشینی سریع را محدود می‌کند. رشد استفاده از مواد غذایی کند و همچنان عمدتاً در کشورهای در حال توسعه آسیا، به‌ویژه هند و آمریکای لاتین متمرکز خواهد بود. در بلندمدت، با افزایش مصرف گوشت در رژیم‌های غذایی در بخش‌هایی از آسیا و شمال آفریقا، ممکن است رشد مصرف گندم غذا کاهش یابد.

استفاده از گندم به عنوان خوراک با قیمت و در سهولت دسترسی ارتباط دارد. اتحادیه اروپا و روسیه همچنان کاربران بزرگ خواهند بود، اما مصرف کنندگان در سایر کشورها می‌توانند به ذرت و سایر محصولات روی آورند.

عرضه و تقاضای گندم

تولید، مصرف و تجارت گندم

تولید

در حالی که محدودیت‌های ناشی از COVID-19 بر بخش کارگری، کاشت و برداشت گندم را در برخی از کشورها پیچیده کرد، شرایط واقعی در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ به‌ویژه در مورد صادرکنندگان کلیدی و مکانیزه عموماً به‌طور عادی پیش رفت. نگرانی‌های اولیه در مورد کمبود احتمالی نهاده‌های اصلی مزرعه، از جمله بذر و کود، نیز عمدتاً تحقق نیافته و زنجیره‌های تأمین جهانی نسبتاً کارآمد عمل کردند.

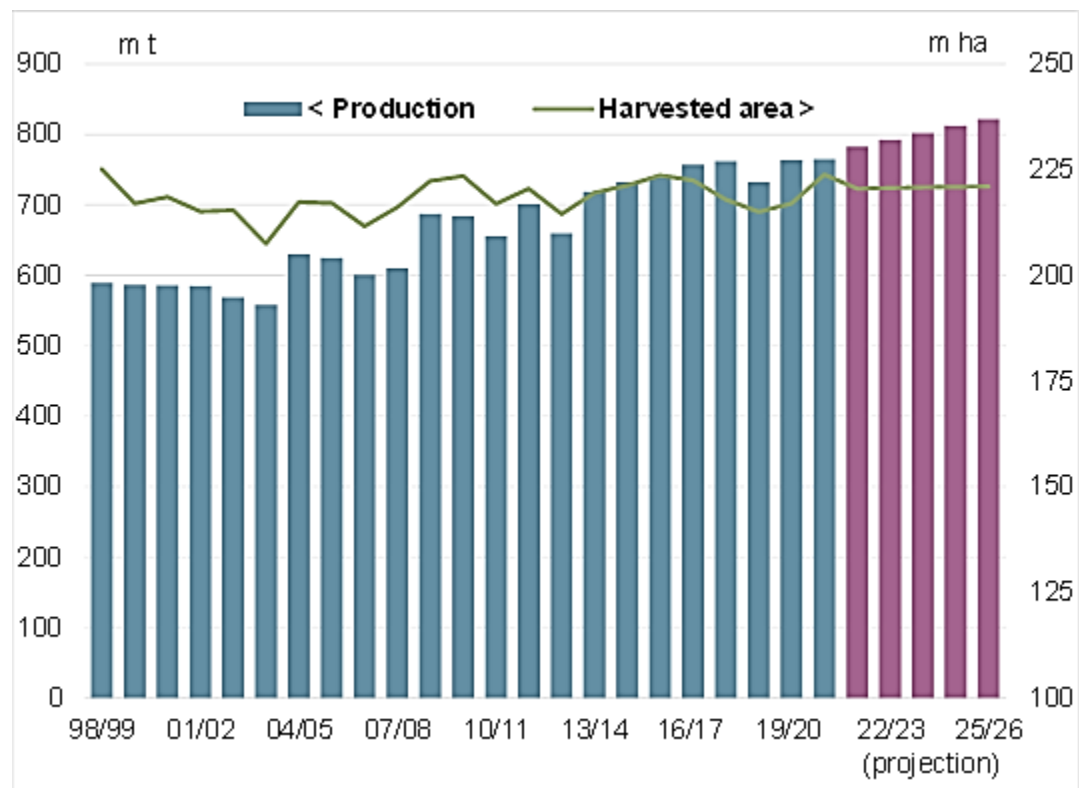
m t	18/19	19/20 (est.)	20/21 (f'cast)	21/22 (proj.)	25/26 (proj.)
Major exporters					
EU ^{a)}	137.7	155.0	123.0	138.6	140.8
Russia	71.7	73.6	83.5	78.8	86.4
USA	51.3	52.6	49.7	49.9	52.6
Canada	32.2	32.3	34.1	34.1	36.6
Ukraine	25.1	29.2	25.5	28.3	30.7
Australia	17.6	15.2	29.3	23.5	24.8
Argentina	19.5	19.8	17.0	20.2	21.6
Kazakhstan	13.9	11.5	12.4	12.7	12.7
Selected others					
China	131.4	133.6	135.0	136.0	143.2
India	99.7	103.6	107.6	104.1	111.4
North Africa	21.0	18.3	16.5	18.4	18.8
World total	732.0	763.4	765.0	782.2	821.7

^{a)} EU-28 to 19/20, EU-27 from 20/21.

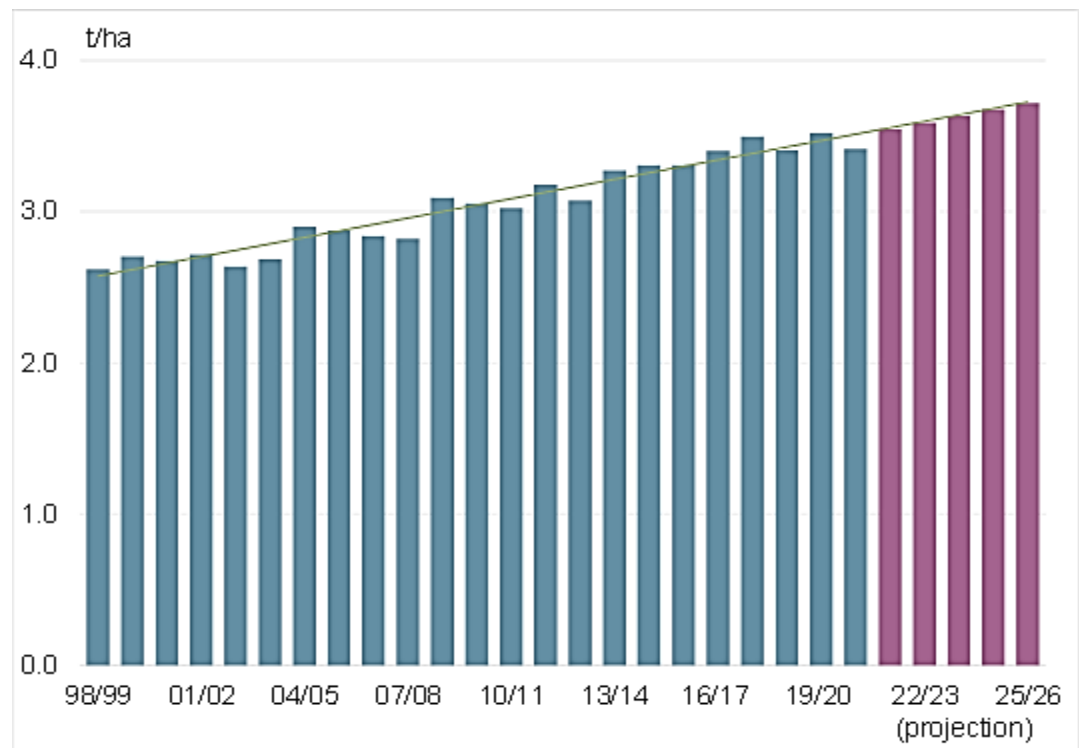
تولید گندم در کشورهای منتخب

پس از افزایش در دو دوره قبل، پیش‌بینی می‌شود سطح برداشت جهان در سال ۲۰۲۲ کاهش یابد، هرچند در سطح بالاتر از حد متوسط باقی بماند. این کاهش عمدتاً به کاهش مورد انتظار در هند، پس از افزایش بسیار شدید در سال گذشته، مربوط می‌شود، اما کاهش تولید در روسیه نیز پیش‌بینی می‌شود، جایی که در پی هوای خشک، خطر زیان بیش از حد متوسط در کشت زمستانی وجود دارد. در سال ۲۰۲۳، پیش‌بینی می‌شود که سطح تولید جهانی بیشتر شود، اما با محدودیت مساحت سطح زمین زیر کشت به دلیل رقابت با دیگر محصولات، از جمله ذرت و سویا، محدود می‌شود.

در شرایط سودآوری قوی، سطح کشت گندم در روسیه کمی بیشتر افزایش می‌یابد که عمدتاً برای انواع زمستانی با عملکرد بهتر است. چشم‌انداز ثابتی برای اتحادیه اروپا دیده می‌شود، اما با توجه به نگرانی‌های حل نشده در مورد افزایش هزینه‌های کشت کلزا، پیش‌بینی می‌شود که میزان کشت در طول دوره پیش‌بینی بزرگ‌تر از حد متوسط باقی بماند.

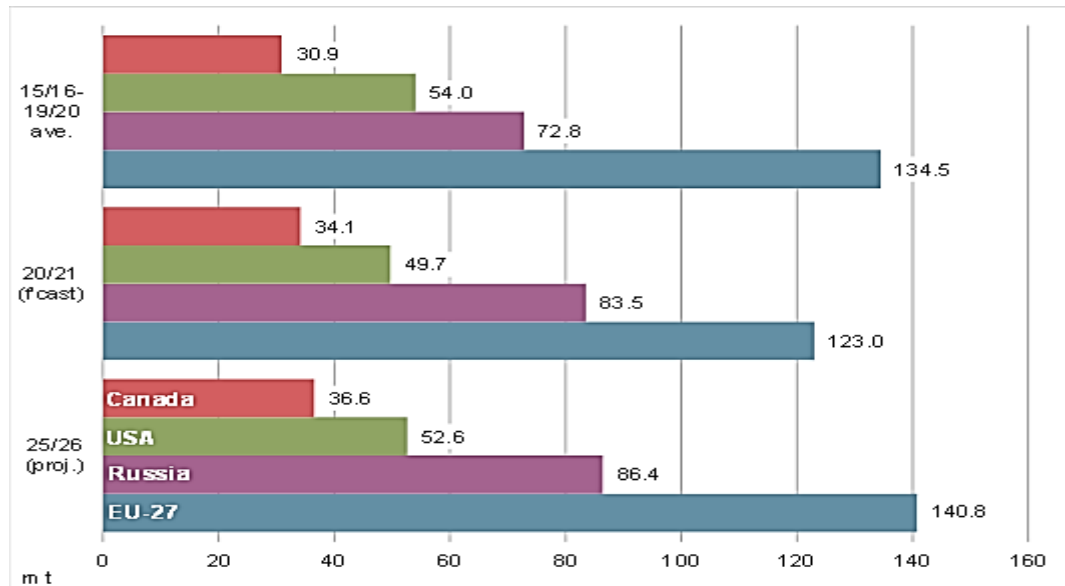
سطح تولید جهانی و سطح برداشت گندم

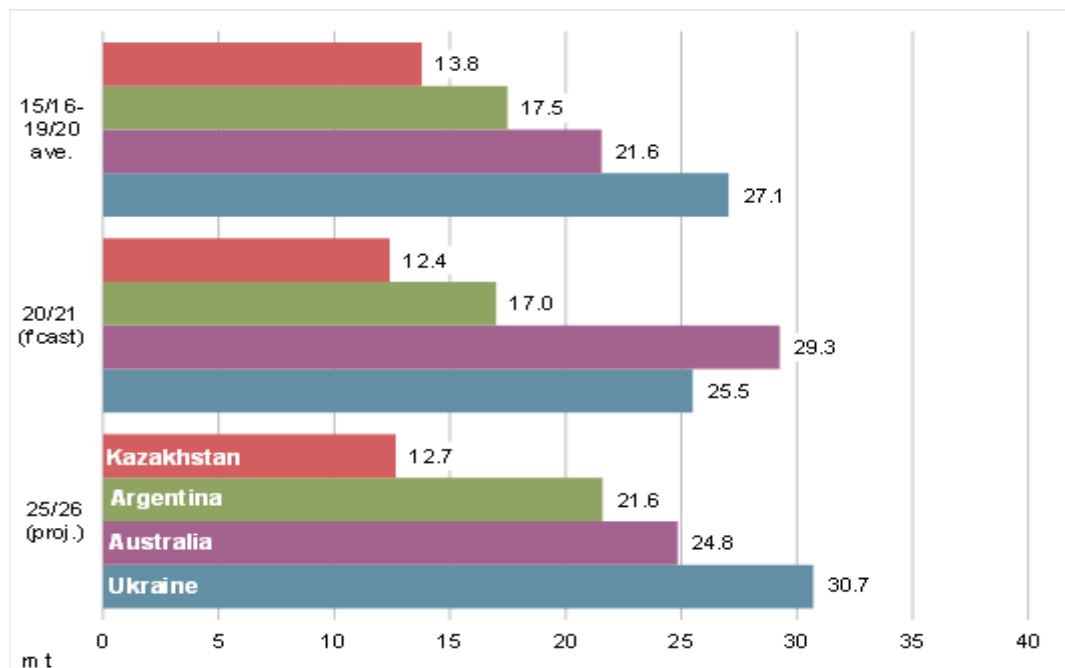
متوسط بازده جهانی گندم

انتظار می‌رود که رشد متوسط تولید محرک اصلی تولید در پنج سال آینده تا ۲۰۲۶ باشد. با فرض آب‌وهوای فصلی بهتر، به‌ویژه در اروپا، اوکراین و شمال آفریقا، پیش‌بینی می‌شود که عملکرد محصول در سال ۲۰۲۲ به‌شدت افزایش یابد. پس از آن، بهبود تدریجی در بهره‌وری، از جمله در سراسر دریای سیاه و آرژانتین پیش‌بینی شده است. در بازه زمانی بین ۲۰۲۲ و ۲۰۲۶، متوسط رشد سالانه بازده جهانی فقط کمی بالاتر از ۱ درصد است، در مقایسه با میانگین اخیر تا حدودی سریع‌تر بوده، اما به‌طور کلی شبیه به روند بلندمدت است.

تولید صادرکنندگان اصلی

تولید صادرکنندگان اصلی

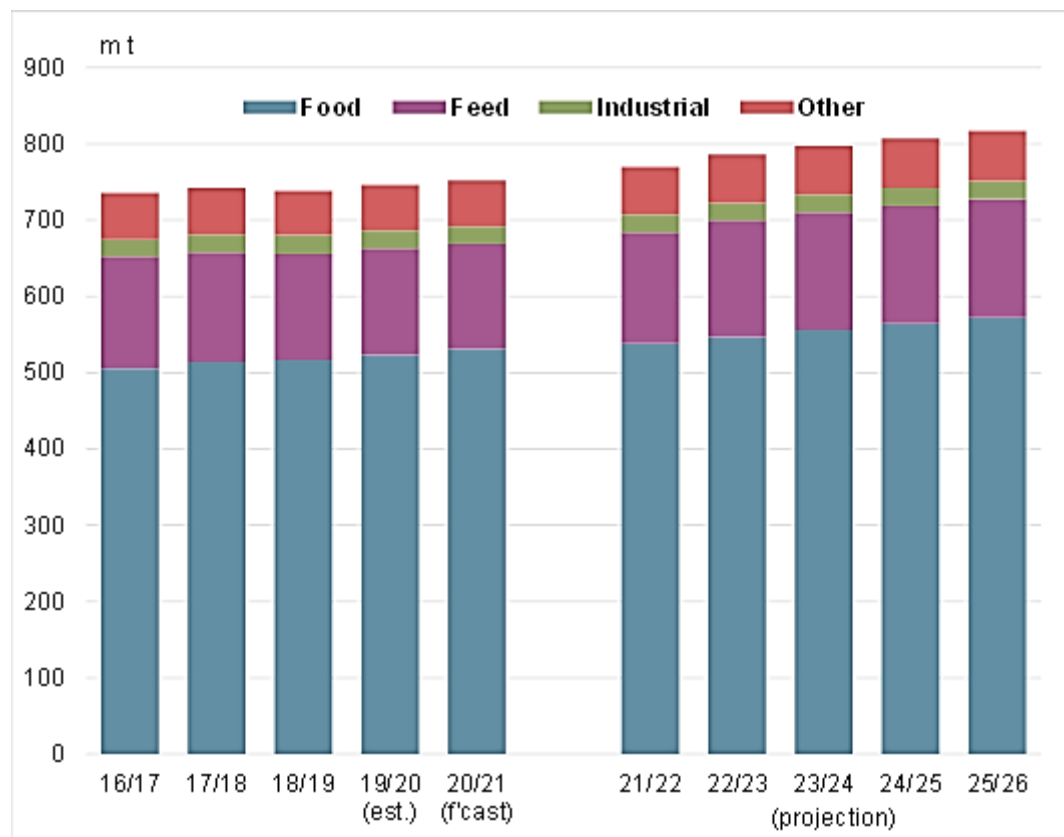
پیش‌بینی می‌شود که تولیدات جهانی طی پنج فصل آینده به بالاترین رکورد پی‌درپی برسد. با بیشترین افزایش خالص تولید در آرژانتین، اوکراین و اتحادیه اروپا، تولید جهانی در ۲۰۲۶ در ۸۲۲ میلیون تن قرار دارد که ۵۷ میلیون در مقایسه با ۲۰۲۱ افزایش یافته است. با پیش‌بینی سطح مداوم حمایت دولت از غلات غذایی، سطح تولید گندم در چین تا پنج سال آینده همچنان بالا می‌ماند که در ترکیب با افزایش بهره‌وری ثابت، می‌تواند منجر به پیشی گرفتن این کشور از اتحادیه اروپا به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده جهان در این دوره شود.

مصرف

به نظر می‌رسد که مصرف جهانی گندم در اکثر کشورها در دوران همه‌گیری کرونا به‌خوبی حفظ شده است. درحالی‌که بسیاری از کشورها بخش مهمان‌نوازی را به‌طور موقت تعطیل کردند و دستورات ماندن در خانه را صادر کردند، تقاضای شدید مصرف‌کنندگان برای غذاهایی که به‌راحتی در خانه ذخیره می‌شوند، از جمله غذاهای حاوی گندم مانند ماکارونی و آرد، به محدود کردن تأثیر از دست دادن غذای خارج از خانه کمک کرد.

سخت‌گیرانه‌ترین کنترل‌های مربوط به ویروس کرونا فقط در حدود یک‌چهارم سال بازاریابی ۲۰۲۰ در بسیاری از کشورها وجود داشت و فعالیت مصرف‌کنندگان از اواخر ژوئن دوباره شروع به افزایش کرد؛ بنابراین تأثیر کلی بر استفاده از گندم از غذای انسان در سال ۲۰۲۰ محدود بود و رشد جهانی در کل سال با ۱,۳ درصد تنها ۰,۲ درصد کمتر از متوسط در پنج سال گذشته بود.

تقاضای خوراک نیز با بحران شدید همه‌گیری روبرو شد، اما در مورد گندم، کاهش مصرف در سال ۲۰۲۰ به کمترین میزان در ۷ سال گذشته عمدتاً به دلیل رقابت با منابع جایگزین و با قیمت رقابتی بود.

مصرف جهانی گندم

در حالی که به نظر می‌رسد تقاضای کلی برای گندم همچنان قوی باقی مانده است، بسیاری از ابهامات در مورد چشم‌انداز میان‌مدت مصرف، از جمله مدت‌زمان و شدت همه‌گیری کرونا، همچنان باقی است. بسیاری از کشورها در اواسط سال ۲۰۲۰ از قرنطینه کامل خارج شدند، اما برخی در اواخر سال شاهد تجدید حیات و ویروس بودند و برخی محدودیت‌های جدیدی را بر تعاملات اجتماعی تحمیل کردند.

علاوه بر این، حتی در مواردی که اقدامات رسمی انجام نشده بود، برخی از مصرف‌کنندگان به فاصله‌گذاری اجتماعی از جمله دور ماندن از رستوران‌ها و کافه‌ها داوطلبانه ادامه دادند تا اینکه خطرات ناشی از شیوع و ویروس کاهش یافت.

اگرچه نشانه‌هایی در اواخر سال ۲۰۲۰ وجود داشت مبنی بر اینکه واکسن به‌زودی در دسترس عموم قرار می‌گیرد، اما تعدادی از پیامدهای گسترده‌تر و بالقوه بلندمدت این بیماری همه‌گیر وجود دارد. در حالی که تقاضا برای غذاهای مبتنی بر گندم نسبت به تغییرات قیمت و درآمد نسبتاً مقاوم است، به‌ویژه در مواردی که گندم جزء اصلی مواد غذایی است، مصرف در برخی از بازارهای در حال توسعه به‌طور بالقوه آسیب‌پذیرتر خواهد بود. برعکس، در صورت دور شدن از جایگزین‌های پرهزینه در شرایط سخت اقتصادی، تقاضا برای غذاهای پایه غلات ممکن است در بسیاری از کشورها تأمین شود.

گزارش شده است که برخی از کشورها به دلیل کاهش بازدید کنندگان گردشگری شاهد کاهش تقاضای غذاهای حاوی گندم بوده‌اند. در حالی که این امر ممکن است تا زمان کاهش تهدید ناشی از ویروس و بازگشت گردشگری به سطوح عادی ادامه یابد، اما هرگونه تأثیر بر مصرف در سطح منطقه‌ای و نه جهانی خواهد بود، زیرا گردشگران غایب همچنان در کشور خود گندم مصرف می‌کنند.

با این حال، کاهش گردشگری می‌تواند بر جریان‌های تجاری تأثیر بگذارد، اگر تعداد بازدید کنندگان تقاضای واردات را در مقصد تعطیلات کاهش دهد، هرچند شواهد کمی وجود دارد که این امر تا به امروز اتفاق افتاده است.

پیش‌بینی می‌شود که مصرف جهانی کمی سریع‌تر از پنج سال قبل به‌طور متوسط سالانه نزدیک به ۲ درصد در فاصله زمانی ۲۰۲۵-۲۰۲۶ رشد کند. تا حدی این نشان‌دهنده بهبود مصرف خوراک از سطح نسبتاً پایینی در آغاز دوره پیش‌بینی است. تغذیه جهانی در سال ۲۰۲۵ به ۱۵۶ میلیون تن افزایش یافته است، در مقایسه با ۲۰۲۰، ۱۸ میلیون تن که کمترین میزان در هفت سال گذشته بود.

با وجود افزایش پیش‌بینی شده در استفاده، سهم تغذیه در کل تقاضای جهانی به‌طور کلی ثابت است و ۱۹ درصد از کل است. استفاده از مواد غذایی سهم حدود ۷۰ درصد از کل تقاضای گندم را حفظ می‌کند، به‌طوری‌که رشد متوسط سالانه کندتر از حد معمول در آغاز دوره چشم‌انداز افزایش یافته است.

افزایش تقاضا همچنان با افزایش جمعیت مرتبط است، اما با افزایش سرانه مصرف در برخی مناطق، به‌ویژه در بخش‌هایی از آسیا و آفریقا، افزایش می‌یابد. با این حال، حتی در این مناطق، فرض بر این است که میزان رشد تقاضای غذا کاهش می‌یابد زیرا مصرف غذاهای مبتنی بر گندم ممکن است به سطح اشباع برسد.

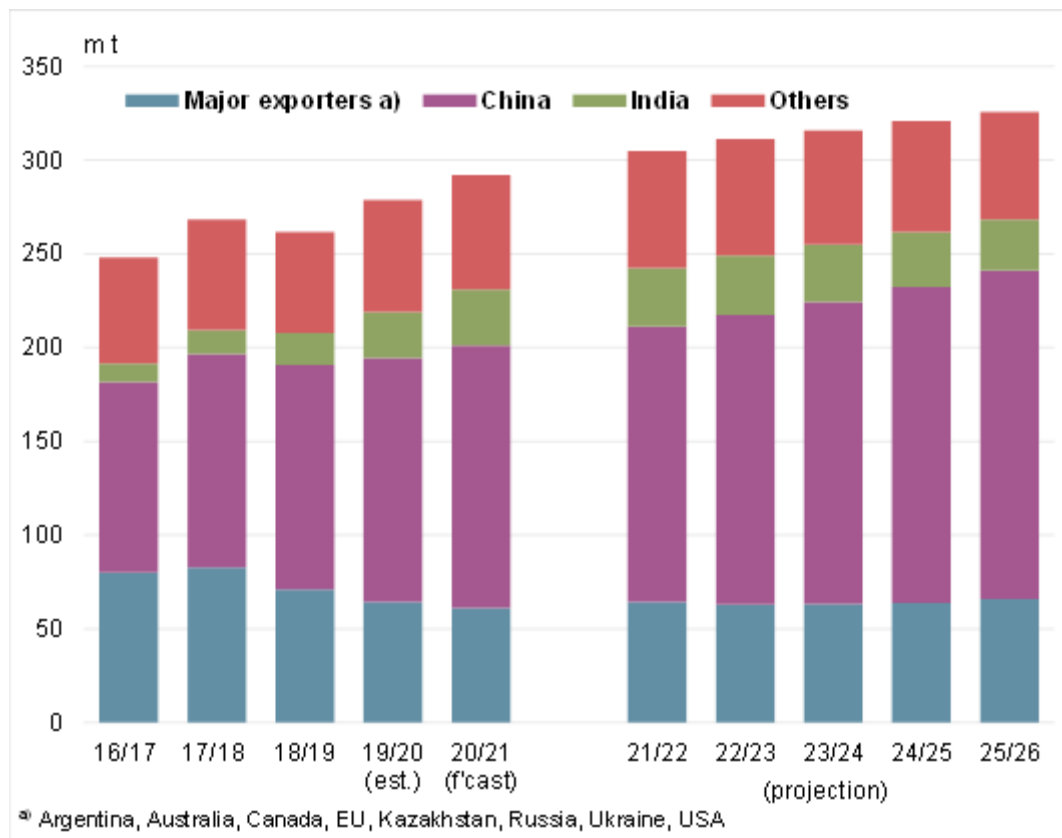
به‌طور کلی، پیش‌بینی می‌شود مصرف جهانی غذا در مقایسه با ۲۰۲۰، ۴۲ میلیون تن افزایش یابد و به ۵۷۲ برسد. تغییرات اندکی در استفاده صنعتی پیش‌بینی شده است، زیرا هرگونه سود ناشی از مواد غذایی نشاسته دار با توجه کمتر به استفاده از سوخت‌های زیستی جبران می‌شود، زیرا مواد اولیه برای این منظور به تدریج به منابع غیر غذایی تغییر می‌کند.

ذخایر

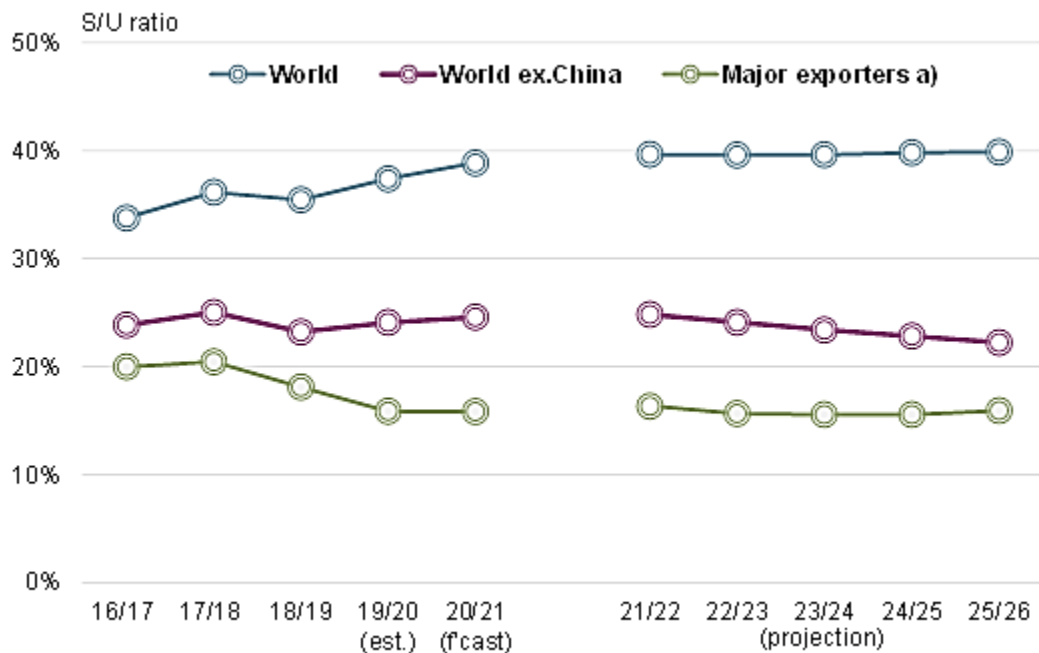
پیش‌بینی می‌شود ذخایر حمل‌ونقل جهانی گندم در پنج سال آینده افزایش یابد، اما مانند دوره‌های اخیر، بیشتر انباشت در چین پیش‌بینی می‌شود.

ذخایر صادرکنندگان عمده تنها افزایش ناچیزی را نشان می‌دهد. پس از برداشت پیاپی، ذخایر هند در پایان سال ۲۰۲۱ به سطح بی‌سابقه‌ای می‌رسد. در حالی که رشد بیشتر ذخایر برای هند در اوایل دوره پیش‌بینی فرض می‌شود، حجم آن کمی پس از آن کاهش می‌یابد و تا سال ۲۰۲۶ کاهش خالص را ثبت می‌کند.

با رکورد ۳۲۶ میلیون تن در پایان ۲۰۲۶، پیش‌بینی می‌شود ذخایر جهان در مقایسه با ۲۰۲۰، ۳۴ میلیون افزایش یابد. ذخایر در چین با ۳۵ میلیون تن افزایش به ۱۷۵ میلیون تن رسید که حدود ۵۴ درصد از کل جهان است. نسبت استفاده از ذخایر جهان نسبت به سال ۲۰۲۱ حدود یک درصد افزایش یافته و به ۳۹٫۹ درصد می‌رسد و در مقایسه با میانگین ۳۶٫۳ درصد در پنج سال تا ۲۰۲۰ قابل توجه است.

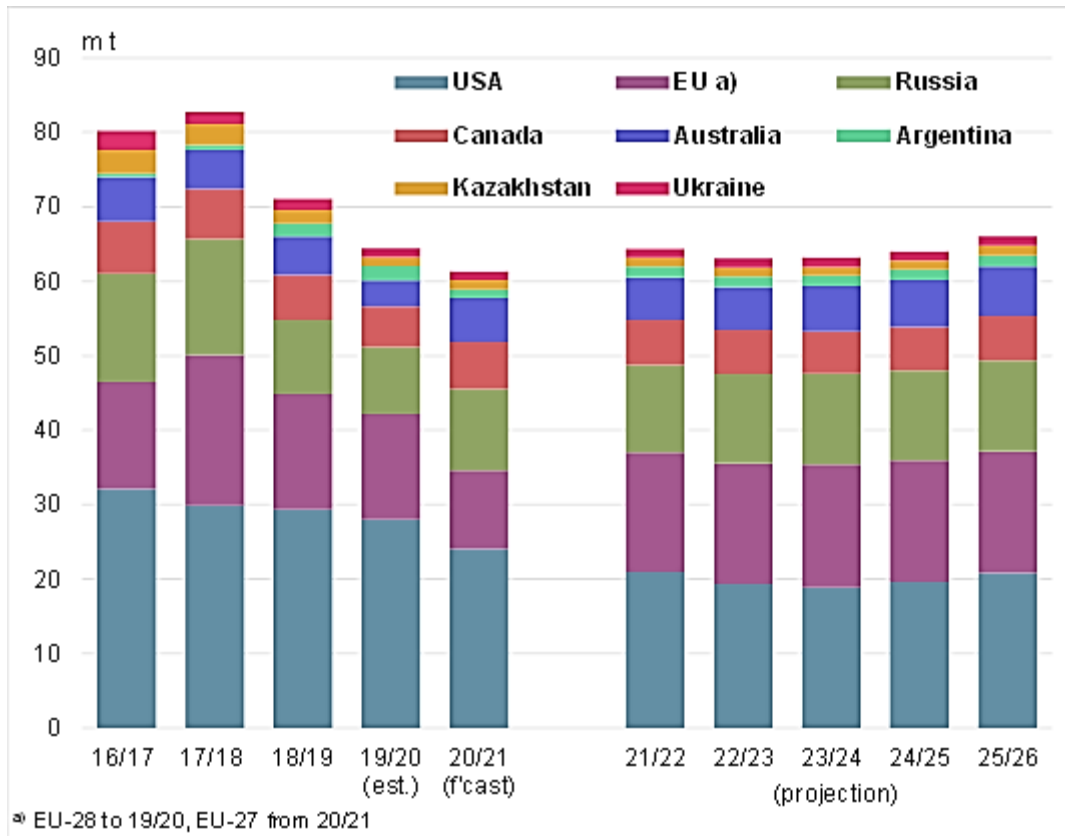

ذخایر جهانی گندم

a) Argentina, Australia, Canada, EU, Kazakhstan, Russia, Ukraine, USA

نرخ ذخایر مورد استفاده

a) EU-28 to 19/20, EU-27 from 20/21

ذخایر صادرکنندگان اصلی

تجارت

پس از سقوط متوسط در آغاز دوره دورنما، پیش‌بینی می‌شود تجارت جهانی از سال ۲۰۲۲ به سطح بی‌سابقه‌ای برسد و تا سال ۲۰۲۶ تقریباً به ۱۹۴ میلیون تن افزایش یابد. این نشان‌دهنده افزایش خالص حدود ۸ میلیون تن در مقایسه با برآورد ۲۰۲۰ با بیشترین رشد در شرق آسیا و آفریقا است. پیش‌بینی می‌شود مصر همچنان واردکننده شماره یک جهانی باشد و اندونزی موقعیت خود را به‌عنوان دومین خریدار بزرگ تثبیت کند.

در جنوب آسیا، افزایش محبوبیت غذاهای مبتنی بر گندم احتمالاً شاهد افزایش مداوم واردات توسط بنگلادش خواهد بود، اما انتظار می‌رود که برداشت داخلی برای تأمین نیازهای مصرفی در هند کافی باشد.

تغییرات کلی در واردات در شرق آسیا پیش‌بینی شده است، اما بیشتر به‌اندازه برداشت‌های محلی بستگی دارد که متغیر است. ترکیه همچنان بزرگ‌ترین خریدار منطقه‌ای در آسیای خاور نزدیک است که بخشی از آن برای صادرات مجدد است و پس از آن عربستان سعودی قرار دارد که با از سرگیری اخیر تولید داخلی گندم، خریدهای آن محدود خواهد شد.

فرض بر این است که با افزایش مصرف سرانه از پایه پایین، افزایش حجم واردات کل توسط بخش آفریقایی زیر صحرای آفریقا افزایش می‌یابد و کل حجم خرید به قله‌های جدید می‌رسد.

mt	18/19	19/20 (est.)	20/21 (f'cast)	25/26 (proj.)
EUROPE	8.1	7.0	11.6	8.7
CIS	7.5	7.7	7.6	7.7
N & C AMERICA	11.9	11.8	12.2	12.4
S AMERICA	14.9	15.3	15.2	16.4
Brazil	7.2	7.3	6.7	7.0
N E ASIA	25.2	30.7	26.3	26.7
Turkey	6.8	12.6	8.5	6.9
Saudi Arabia	3.1	3.6	3.1	3.7
SOUTH ASIA	9.0	11.4	13.3	12.5
Bangladesh	5.0	7.2	6.9	7.2
PACIFIC ASIA	41.3	45.2	46.3	49.5
China	3.2	6.6	7.8	5.0
Indonesia	10.9	10.6	10.8	12.5
Philippines	7.6	7.1	7.0	8.2
NORTH AFRICA	27.7	27.8	29.2	30.4
Egypt	12.4	12.7	12.8	14.7
SS AFRICA	21.3	26.2	24.1	28.7
Nigeria	4.7	5.3	5.2	5.9
World total	168.3	184.3	186.0	193.7

تجارت جهانی گندم

سهم کلی تجارت جهانی گندم که توسط صادرکنندگان عمده پر شده است در حدود پنجاه سال در حدود ۹۳ درصد حفظ می‌شود، اما با تغییر بین منابع اصلی تأمین گندم ادامه می‌یابد. روسیه همچنان صادرکننده برتر است و میانگین سهم صادرات در مقایسه با پنج سال گذشته افزایش یافته است.

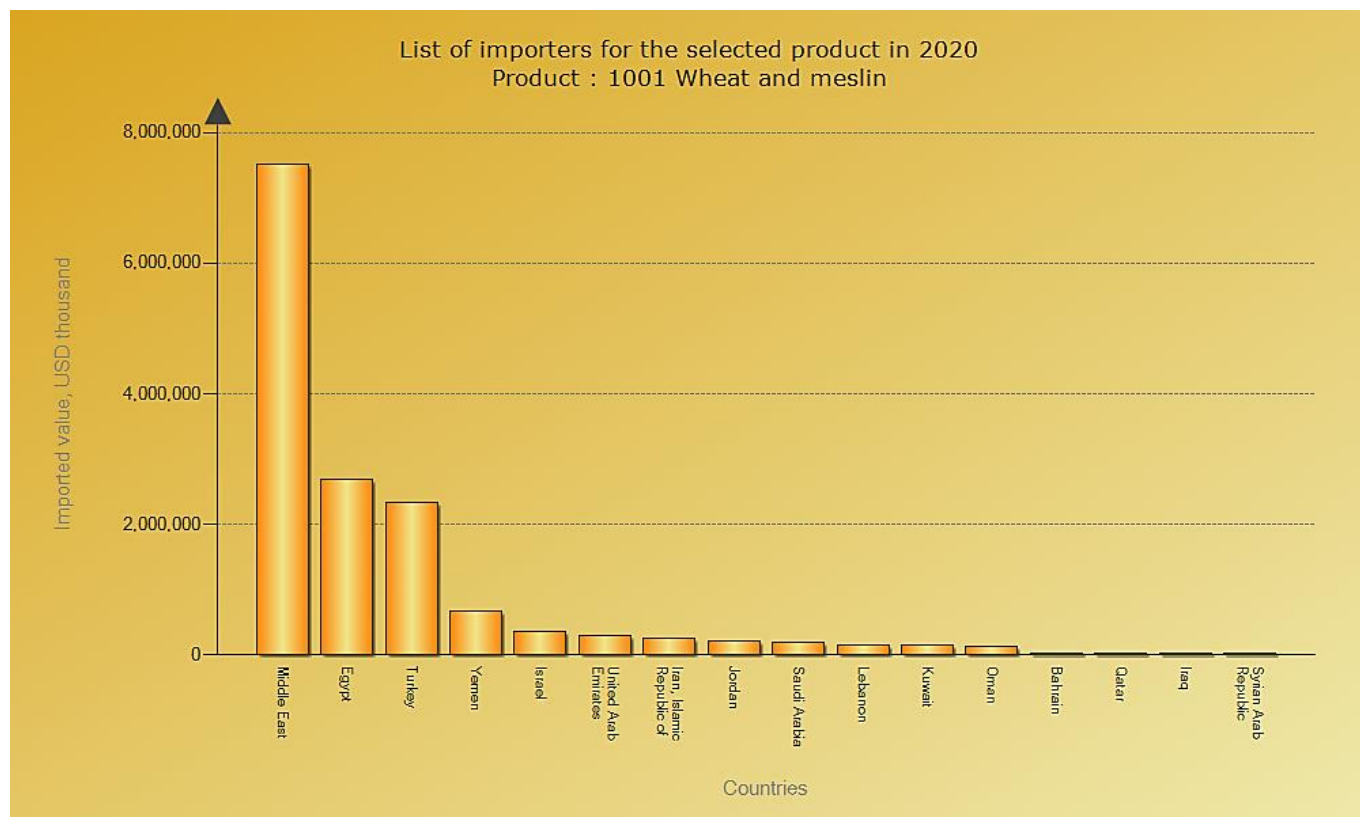

افزایش کمی برای سهم اوکراین در نظر گرفته می‌شود، اما کاهش برای قزاقستان قابل پیش‌بینی است و نسبت کلی صادرات جهانی انجام‌شده توسط منطقه دریای سیاه در حدود ۳۴ درصد حفظ می‌شود. در پنج سال آینده، ممکن است صادرات استرالیا به سطح بالایی که برای فصل ۲۰۲۱ پیش‌بینی شده است، برسد، اما پس از برداشت بهتر، به طور متوسط سهم استرالیا از تجارت جهانی کمی افزایش می‌یابد. نسبت صادرات جهانی توسط اتحادیه اروپا و آرژانتین در حال افزایش است، اما سهم آمریکا در شرایط رقابت از سرچشمه‌های دیگر ممکن است به کاهش بلندمدت خود ادامه دهد.

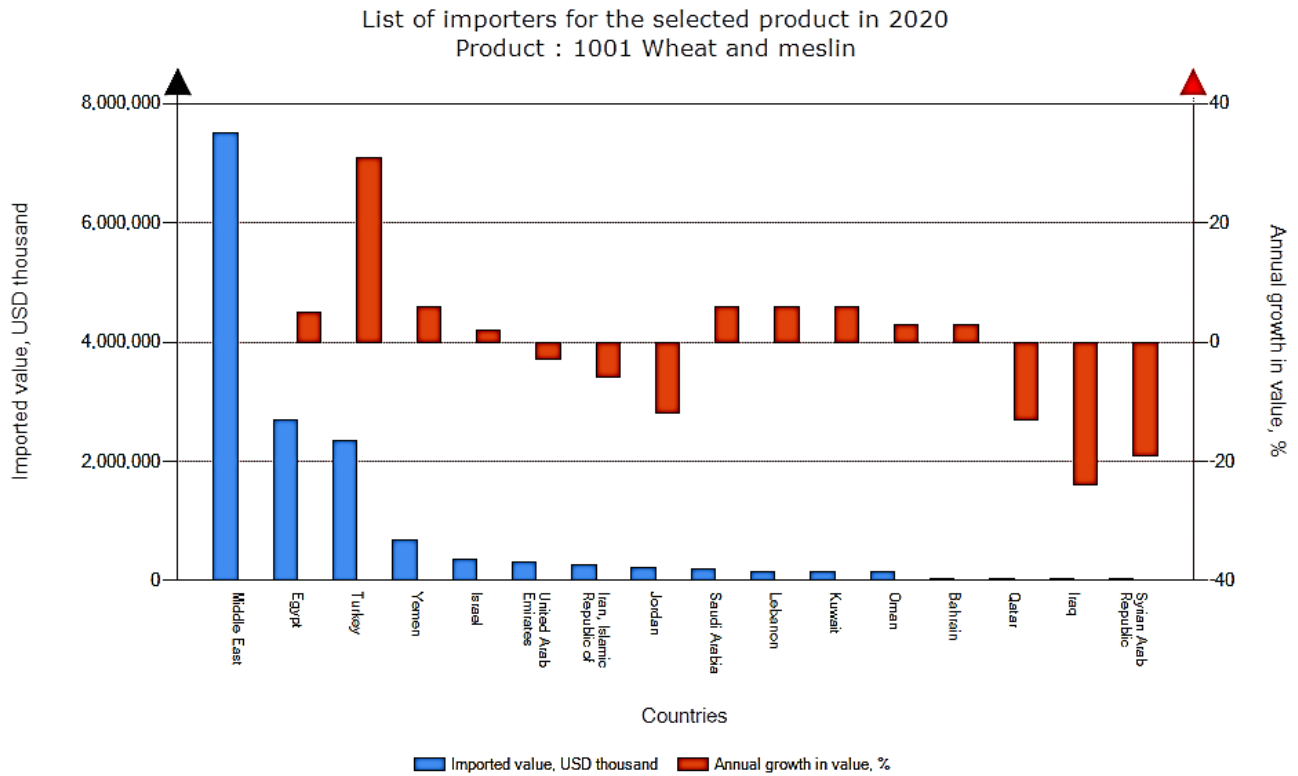
بازار گندم خاورمیانه^۵

برای درک بهتر جایگاه منطقه خاورمیانه و شرایط سایر کشورهای همسایه ایران در نمودارهای زیر میزان واردات و صادرات این کشورها و درصد تغییر سالانه آن نمایش داده شده است.

واردات گندم کشورهای خاورمیانه:

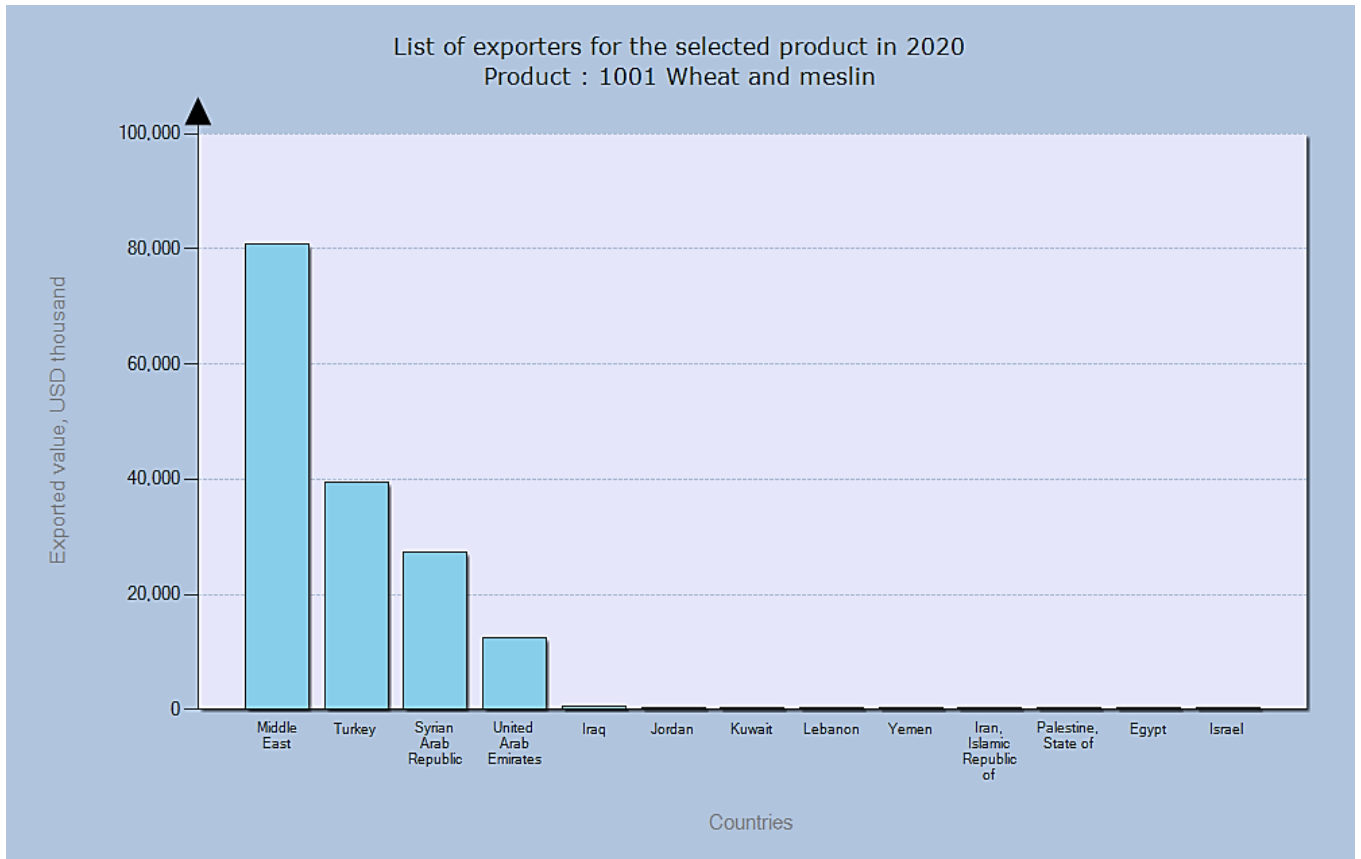

واردات با نرخ رشد سالانه:

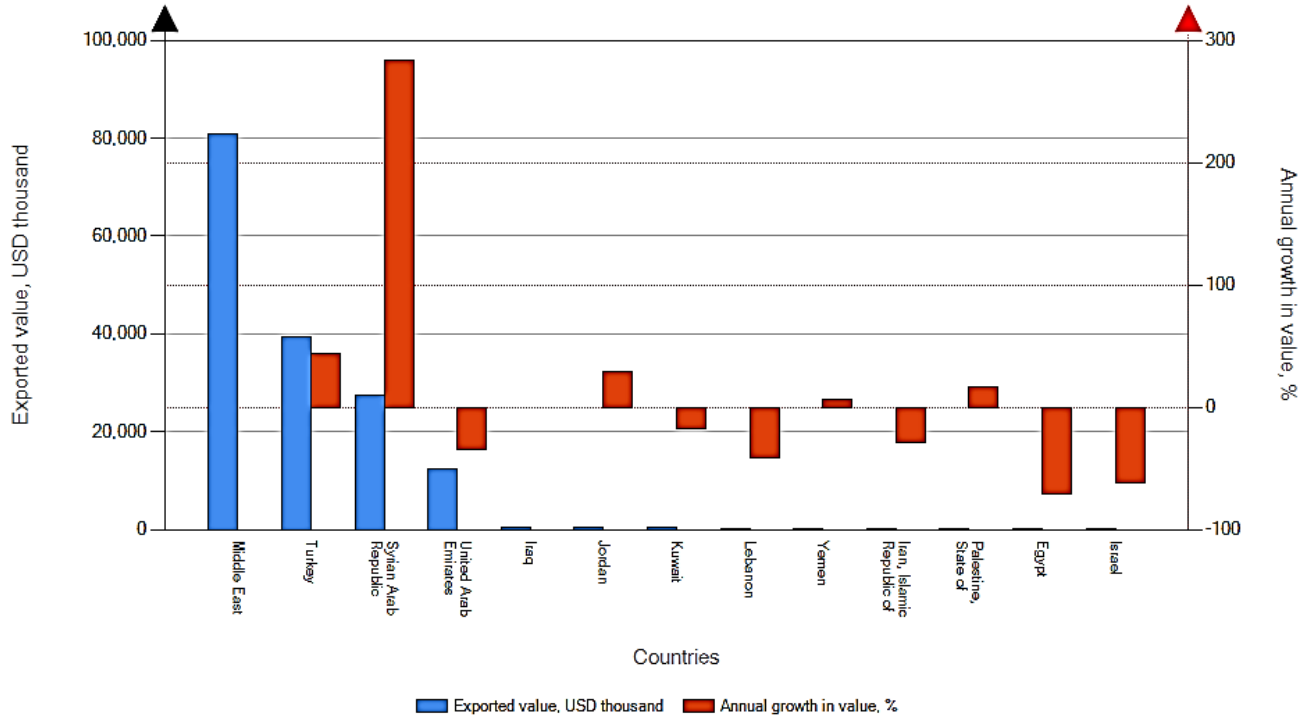
نکته قابل توجه اینکه کشور ترکیه بخشی از واردات را به جهت صادرات مجدد انجام داده و طبیعتاً بازار مناسبی برای صادرات ایران در صورت افزایش تولید نمی باشد. ایران ششمین واردکننده گندم در خاورمیانه می باشد. مه با کاهش نرخ واردات مواجه بوده است.

صادرات گندم کشورهای خاورمیانه:

نرخ صادرات با درصد رشد سالانه

List of exporters for the selected product in 2020
Product : 1001 Wheat and meslin

همانطور که در بالا گفته شد واردات ترکیه با هدف صادرات مجدد رو به افزایش بوده و این در رشد صادرات این کشور قابل ملاحظه است. ایران نهمین کشور صادرکننده خاورمیانه بوده که متأسفانه با کاهش روند رشد نسبت به گذشته مواجه بوده است.